

Beszámoló a fenntarthatósági témahétről
Solymári Hunyadi Mátyás Német Nemzetiségi Általános Iskola
2018-2019

Iskolánkban a Fenntarthatósági témahét keretében a Nézz szembe a szemeteddel című modult választottuk. Ezt a témát az alsó tagozaton valósítottuk meg. A felső tagozat a Pénzhét programjába kapcsolódott be. A témahét keretében a tanórákat a téma köré szerveztük, mely azt jelentette, hogy minden szakórán ehhez kapcsolódó témákat és feladatokat dolgoztak fel a gyerekek. A témát változatos eszközökkel dolgozták fel a pedagógusok a gyerekekkel együtt. Projekt munkában, sok digitális eszközt és feladatot használva. Fő hangsúly a szelektív hulladékgyűjtésen volt, és a környezettudatos magatartáson mely a szemeteléssel és hulladékkezeléssel kapcsolatos témákat és a környezetre való emberi hatásokat ölelte fel.

Az osztályok gyakorlati feladatokat végeztek, elméleti munkát csináltak. Csoportos munkaformákban valósították meg a tanulást.

Három példa:

1.

Fenntarthatósági témahét

2018-19-es tanév

Hunyadi Mátyás Általános Iskola, Solymár

3. b. osztály

A gyerekek nagy érdeklődéssel várták a „fenntarthatósági” témahetet, ugyanis a környezetvédelem fogalma nem először jelenik meg osztályunkban. Több környezetismeret órán beszélgettünk a szelektív

gyűjtéstől kezdve az élővilág védelmén keresztül a víz fontosságán át minden olyan témáról, mely környezetünk fenntarthatóságát illeti. Ezek közül mindennapi életünkben sok minden jelen van: szelektív gyűjtjük a szemetet, nem pazaroljuk a vizet, fűtési időszakban rövid ideig szellőztetünk, lekapcsoljuk a villanyt a termünkben.

Idén „beszélgetős, feladatmegoldós, játszós órát tartottunk”. Először minden gyerek kipakolta az uzsonnáját és a vizes palackját. Örömmel konstatáltuk, hogy legtöbben dobozban és nem zacskóban hozzák az ételt, állandó kulacsuk van, s ha mégsem, akkor PET palackjaikat igyekeznek sokszor felhasználni.

Ezután pár tanuló szelektíven szétválogatta a hulladékot és megbeszéltük mi hova, miért, melyik csoportba került.

Majd a táblán lévő feladatokat (Hulladék-totó, Melyik jobb környezetvédelmi szempontból? Szelektív-totó) oldották meg.

Az óra további részében hulladékokból játékokat készítettünk. A gombfocihoz műanyag kupakokból bábukat, és sörös ALU- dobozokból célba dobos játékot gyártottunk. A célba dobó eszközhöz is műanyag kupakokat használtunk.

Környezet óra keretében ültettünk babszemet, melynek fejlődését napra nap figyelemmel kísértük.

Az osztály tanulói nagyon sok ismerettel rendelkeznek már a szelektív hulladékgyűjtéssel kapcsolatban. Az újrahasznosított hulladékból készült játékok nagy sikert arattak, melyekkel a szünetekben is nap, mint nap játszanak.

Nagyon jól éreztük magunkat a Projekt-napon!

Solymár, 2019.03.25.

Buzáné Cziráki Gabriella

Müllner Eszter

2. ppt bemutatók melyet az órákon feldolgoztunk:

Hogyan hatunk a természetre?

Ökológiai lábnyom

Tervezhető természet, lásd csatolva a ppt.

3. Fenntarthatósági témahét

Nézz szembe a szemeteddel!

A fenntarthatósági témahétre a „Nézz szembe a szemeteddel!” projektet választottam. Már a környezetismeret órákon is rendszeresen foglalkoztunk a témával (Környezetszennyező anyagok, környezettudatos vásárlás alakítása...) Az olvasásnál is a tavasz témakörében a madarak kapcsán a beszélgetések során többször előkerült ökológiai lábnyomunk mérete.

A témahétre a következőket terveztem:

- műanyagok vizsgálata
- hogyan lehet hasznosítani a műanyagokat
- a természetben „megjelenő” műanyagok
- hatásuk a környezetre

Előzetes feladatként műanyag flakonok gyűjtését kértem tőlük.

Műanyagok vizsgálata

A gyerekek által hozott műanyagok vizsgálata megadott szempontok szerint.

- Otthon, háztartásban megtalálható műanyagok
- Alakíthatóságuk
- Újra feldolgozható műanyagfajták

Műanyagok a természetben

Ezt a témakört videókkal szemléltettem. Az interneten már rengeteg videó található, ami nagyon szemléletesen bemutatja a környezeti károkat.

Előzetesen megnéztük az „idilli” óceán képét a Nautilus live kutatócsoport felvételeinek segítségével. (polip)

<https://www.youtube.com/watch?v=IEhYJEqmExE>

Az úszó szemétszigetekről szóló hír következett:

<https://www.youtube.com/watch?v=C4TM1P-UMrQ>

Ennek a résznek a lezárásaként az Index cikket kinyomtattam és elolvastuk, beszélgettünk a témáról:

https://index.hu/tudomany/2018/04/13/ha_igy_folytatodik_32_ev_mulva_tobb_muanyag_lesz_az_oceanokban_mint_hal/

Kezdjünk valamit a műanyaggal

Ennél a témakörnél a gyűjtött flakonokból karkötőt, játékokat készítettünk:

<https://anapfenyillata.cafeblog.hu/2015/07/21/hogyan-keszits-karkotot-pet-palackbol/>

3. fenntarthatósági témahét
Nézz szembe a szemeteddél!
reflexió

ÉVFOLYAM:

2. osztály

IDŐTARTAM:

2019. március 18-tól március 22-ig

TANTÁRGYAK KÖRE:

magyar nyelv és irodalom (írás, olvasás)

matematika

informatika, rajz, technika

CÉL:

Globális felmelegedés, vízhiány, csökkenő energiakészlet, klímaváltozás veszélyekre való figyelemfelhívás. Szemléletünk és magatartásunk megváltoztatása.

A szemléletváltásra a gyermekek a legfogékonyabbak, épp ezért fontos, hogy már iskolás korban megismerjék a téma fontosságát és felfigyeljenek személyes érintettségükre, hiszen kis odafigyeléssel ők is sokat tehetnek a Föld védelméért.¹

Képességek fejlesztése:

Kreativitás, Információ használata, problémamegoldó képesség

Médiakezelési technikák

Együttműködés

Kommunikáció / Szóbeli, Írásbeli, Nonverbális kompetencia

1. rész

Műanyagok vizsgálata

Csoportmunkában történt a gyerekek által hozott műanyagok vizsgálata a megadott szempontok szerint. Csoport és páros munkában rendszeresen dolgoznak, ezért számukra nem jelent nehézséget. A feladatokat kiosztják egymás között és együttműködnek. Ritkán fordul elő, hogy valamelyik csoportnál fennakadás van. Ilyen az alkalmakkor viszont nagyon szépen el tudják mondani miért nem működött jól a csoport, mi okozta a problémát. Amikor a saját „bőrükön” tapasztalják meg utána észrevehető a változás, elkerülik, figyelnek arra, hogy együtt dolgozzanak.

Lehetőséget biztosítottam az egymástól való tanulásra, a csoportokat saját maguk alakították ki. A szempontokat adtam meg, de a csoportmunka prezentációját rájuk bízam. A legtöbb csoport térbeli elrendezést alkalmazott, egy csoportban készítettek rajzokat.

Műanyagok a természetben

Ezt a témakört videókkal szemléltettem és frontálisan, irányított beszélgetéssel zajlott.

A Nautilus live kutatócsoport felvétele a polipról hatalmas sikert aratott. A polip felvételt, azért választottam, mert szerettem volna felhívni a figyelmüket arra, hogy ne félelemmel, undorral forduljanak furcsa „dolgok” felé.

---

¹ <https://www.fenntarthatosagi.temahet.hu/ismerteto>

Érdekes volt a reakcióikat hallgatni. Először azt hitték, hogy plüssállat. Majd felfedezték, hogy félelemből nem mer megmozdulni a polip. Azóta is nagy kedvencek közé tartozik és polipkaként emlegetik.

Az úszó szemétszigetéről szóló hír tudatosan sokkoló videónak szántam. Úgy éreztem, hogy ismét az történik, hogy beszélünk róla, de nem itt velünk történik, nem szembesülünk a problémával, ezért könnyű kizárni, továbblépni rajta. Ez számomra is figyelmeztetés volt, mert amikor kerestem a videókat „látva” tudatosult bennem, hogy ténylegesen mennyi műanyag szemetet halmozunk fel!!

A gyerekek reakcióinál is ez tükröződött. Többször rákérdeztek, hogy ez valós? nem trükk felvétel?

*„Amit hallok, azt elfelejtem, **Amit látok, arra emlékszem, Amit teszek, azt megértem.**”*

Ennek a résznek a lezárásaként az Index cikket kinyomtattam és elolvastuk, beszélgettünk a témáról.

Megbeszéltük a cikk formáját, kiemeléseket stb. Terveim szerint a cet gyomrában talált műanyag mennyiségről beszélgettünk volna, ez olyan formában sikerült, hogy kijött egy kislány, aki azonos súlyú volt a műanyag súlyával. Itt következett be a „**Terveimet rendszeresen felülvizsgálom, elemzem, értékelem**” pont, mert a cikkből, ami igazán megragadta a figyelmüket az ez a mondat volt:

MOST ÖTSZÖR TÖBB HAL VAN A TENGEBEN, MINT AMENNYI PLASZTIK, DE HA A MOSTANI TENDENCIA FOLYTATÓDIK, AKKOR 2050-RE TÖBB MŰANYAG LESZ AZ ÓCEÁNOKBAN, MINT HAL.

A 2050 évszám miatt elkezdték kiszámolni az akkori életkorukat és ennél a pontnál láttam rajtuk, hogy nagyon megdöbbenek és elkeseredtek.

Számomra ez a fordulat ismét azt erősítette, hogy a terv az sokszor csak terv marad. Mennyire fontos, hogy beleszólhassanak a tanulás céljának, tartalmának kialakításába, és lehetőséget kapjanak a témák, feladatok megválasztására.

Kezdjünk valamit a műanyaggal

Ennél a témakörnél a gyűjtött flakonokból karkötőt, játékokat készítettünk egyéni munkában. A karkötők és játékok készítésének akkora sikere volt, hogy délután a szabadidőben is folytattuk.

A témahét során fő célom volt, hogy a gyerekek tudatosan figyeljenek környezetükre, a környezetvédelem fontosságára.

A témahéten (is)

Kíváncsiak voltak, érdeklődtek, tudakozódtak.

Egyéni ötletekkel álltak elő.

Kérdéseket fogalmaztak meg.

Egyéni véleményt alkottak.

Az anyaghoz személyes kötődést találtak.

Számba vették, megvizsgálták a témához kapcsolódó előzetes tudásukat.

Önálló gondolatokat fogalmaztak meg.

Készek és képesek voltak az egymástól való tanulásra.

A témahetet rendkívül hasznosnak tartjuk, mert változatos munkaformák keretében tudunk egy témát körüljárni több szaktantárgy szempontjából. Így a gyermekek képet kapnak arról, hogy minden emberi tevékenység kihatással van egy másik rendszerre is. Tudatosítjuk bennük azt, hogy felelősek vagyunk a Föld, a tágabb és szűkebb környezetünk alakításáért. Nem csak a pillanatnyi jólétünk a fontos, de a következő nemzedékek életlehetőségeinek megteremtése és megóvása is feladatunk. Ugyanakkor a hagyományok megőrzése is.

Solymár, 2019. 05. 10.

Solymári Hunyadi Mátyás Német Nemzetiségi Általános Iskola, AMI